

**Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht**

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	20 september 2023
Zaaknummer	Z2023-00000602	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00012954	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	30 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Voorschriften bij de ontheffing</li><li>2. Voorgeschreven maatregelen</li><li>3. Locatie plangebied</li><li>4. Locatie aangetroffen verblijfplaatsen</li></ol>		

Blom Ecologie B.V. heeft namens Stichting Fien Wonen een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Kweldam e.o Complex 601 en 604 en Vijf Akkers Complex 602 en 603 in Tienhoven aan de Lek (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000602.

**1. Besluit**

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

## **2. Motivering van het besluit**

### **2.1 Omschrijving van de aanvraag**

De aanvraag heeft betrekking op het na-isoleren van de spouwmuren in complex 601, 602 en 604 (23 woningen) en het plaatselijk vervangen en repareren van voegwerk aan de buitenzijde van de gevels en herstellen of vervangen van gootconstructies en beugels in complex 603 (6 woningen) in de bebouwde kom van Tienhoven aan de Lek. Het plangebied betreft de volgende adressen: Kweldam 2 – 6, 10 – 16 en 20 (even nummers), Burgemeester Luijendijkplein 1, 2 en 7 en Kerkpad 1 – 7 (oneven nummers), Vijf Akkers 6 – 32 (even nummers). De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 1 september 2023 tot en met 31 december 2025.

### **2.2 Gevolgde procedure**

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 13 september 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

### **2.3 Toetsingskader**

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

### **2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden**

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

#### **a) Alternatievenafweging**

##### **Omschrijving van de alternatieven**

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

##### **Locatie:**

“Het plangebied betreft in gebruik zijnde woningen welke in goede staat verkeren. In het kader van duurzaamheidsdoelstellingen en het omlaag brengen van gasverbruik is renovatie benodigd ten behoeve van verduurzaming.”

**Werkwijze en planning:**

“De isolatie zou op een andere wijze kunnen plaatsvinden, bijvoorbeeld door de binnenzijde van de muren te isoleren in plaats van de spouwmuur. Dergelijke alternatieve maatregelen hebben echter ten gevolge dat het microklimaat binnen de spouwmuur aannemelijk verandert. Hierdoor is het goed mogelijk dat de vleermuisverblijfplaats alsnog ongeschikt wordt. Met het realiseren van mitigatie en compensatie zijn onzes inziens voldoende maatregelen getroffen om de bestaande vleermuisverblijfplaats op een duurzame wijze te behouden voor de toekomst. In de huidige planning wordt het ongeschikt maken uitgevoerd in periodes dat vleermuizen het minst kwetsbaar zijn. Voor bijvoorbeeld een paarverblijfplaats in ongeschikt maken in september en oktober niet ideaal, maar ongeschikt maken in april is net wat minder gunstig voor zomerverblijfplaatsen. Toch zijn vleermuizen in deze periodes het beste in staat om verstoringen en het wegnemen van verblijfplaatsen te ondervangen. Ongeschikt maken in kwetsbare periodes zoals de winter is ten eerste af te raden, aangezien dan de kans groter is dat de verstoringen leiden tot het sterven van individuen. Derhalve hebben wij gekozen voor de voorgestelde planning.”

**Conclusie alternatievenafweging**

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

**b) Belangenafweging****Aangedragen belang**

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

**Onderbouwing en beoordeling van belang**

Uit uw aanvraag blijkt dat er sprake is van verduurzaming van de woningen.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid. Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege volksgezondheid en openbare veiligheid.

### **Conclusie belangenafweging**

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

### **c) Ecologische beoordeling**

#### **Uitgevoerd onderzoek**

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

#### **Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten**

- Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn vijf verblijfplaatsen vastgesteld. De verblijfplaatsen bevinden zich op de volgende adressen:

Binnen Complex 602 zijn één zomerverblijfplaats en één zomer- en paarverblijfplaats aangetroffen op:

- Vijf Akkers 5, hier bevindt zich een zomerverblijfplaats, de invliegopening is via de kantpan;
- Vijf Akkers 14, hier bevindt zich het zomer- en paarverblijfplaats, de waarschijnlijke invliegopening bevindt zich langs de daklijst.

Binnen Complex 601 is één zomerverblijfplaats vastgesteld, deze bevindt zich op:

- Kweldam 2, hier zijn 2-3 individuen in- en uitvliegend onder de dakgoot waargenomen.

Binnen Complex 604 zijn één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats vastgesteld, deze bevinden zich op:

- Kerkpad 3, hier bevindt zich een zomerverblijfplaats, er is een gewone dwergvleermuis uitvliegend via de kantpan waargenomen;
- Burgemeester Luijendijkplein 7, hier bevindt zich een paarverblijfplaats, de waarschijnlijke invliegopening bevindt zich langs de kopgevel (er is geen exacte vliegopening bekend).

(Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie paarverblijfplaatsen vastgesteld binnen het plangebied. De verblijfplaatsen bevinden zich op de volgende adressen:

- Vijf Akkers 5 (Complex 602) de waarschijnlijke invliegopening is via de kantpannen (er is geen exacte invliegopening vastgesteld);
- Kweldam 16 (Complex 601) hier is een ruige dwergvleermuis roepend vanuit de gevel (kantpan) waargenomen;
- Kerkpad 3 (Complex 604); hier is een ruige dwergvleermuis roepend vanuit de gevel (kantpan) waargenomen.

(Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

De locatie van de verblijfplaatsen is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

## **Staat van instandhouding**

### **Gewone dwergvleermuis landelijk:**

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdokument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiemaatregelen zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdierverseniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2018).

**Ruige dwergvleermuis landelijk:**

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle Pipistrellus nathusii in the Netherlands. Jonge Poerink en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022). Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

**Gewone en ruige dwergvleermuis lokaal:**

In 2022 is door Blom Ecologie in meerdere dorpen in de Gemeente Vijfheerenlanden protocollair onderzoek verricht. Hierbij is de gewone dwergvleermuis de meest waargenomen vleermuissoort, de ruige dwergvleermuis staat hierbij op nummer 2. Ook uit verspreidingsgegevens zijn de gewone dwergvleermuis en daarna de ruige dwergvleermuis de meest waargenomen vleermuissoorten (NDFF, 2013-2023). In de gemeente Vijfheerenlanden zijn circa 2000 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis bekend en zo'n 200 van de ruige dwergvleermuis (NDFF 2013-2023).

Binnen de beoogde verduurzaming worden vier zomer- en één paar/zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen, waarbij één individu wel meerdere zomer- en/of paarverblijven kan hebben. Hierbij zijn de eisen aan zomer- en paarverblijfplaatsen veel minder streng met betrekking tot abiotische factoren dan kraamverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen. Daarnaast zijn in de directe omgeving van de planlocatie 6 zomer- 1 paar- en 2 kraamverblijven van de gewone dwergvleermuis aanwezig welke niet binnen de beoogde ingreep weggenomen worden. Daarnaast zijn er 2 paarverblijven van de ruige dwergvleermuis in de omgeving vastgesteld die behouden blijven. Dit indiceert dat er in de directe omgeving een ruim aanbod is aan verblijfplaatsen voor dwergvleermuizen.

**Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten**

De werkzaamheden zullen drie zomerverblijfplaatsen, één gecombineerde zomer- en paarverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden vernield. Ook worden drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernield. Alle verblijfplaatsen worden mogelijk ook gebruikt in de winter. Hierdoor worden de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verstoord.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

### **Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen**

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties. Er zullen 20 kasten van het type VK MP 05 (of vergelijkbaar) voor de gewone dwergvleermuis en 12 kasten van het type VK WS 01 (of vergelijkbaar) voor de ruige dwergvleermuis geplaatst worden. Voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. Vanwege de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is de periode waarin het ongeschikt maken plaats kan vinden van 1 oktober tot 31 oktober of van 15 april tot 15 mei. Deze periodes vallen namelijk buiten het kwetsbare kraamseizoen van de gewone dwergvleermuis, buiten het paarseizoen van de ruige dwergvleermuis, en binnen de actieve periode, volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De permanente alternatieve verblijfplaatsen bestaan uit gekoppelde inmetsele kasten, bijvoorbeeld de IB VL 06 met IB VL 07 (of vergelijkbaar). De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

### **Conclusie ecologische beoordeling**

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

### **2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden**

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

## **3. Aanvullende informatie**

### **3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking**

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op [www.officielebekendmakingen.nl](http://www.officielebekendmakingen.nl).

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Blom Ecologie B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Fien Wonen;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Vijfheerenlanden.

### 3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier “Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie”. U vindt dit formulier op [www.provincie-utrecht.nl](http://www.provincie-utrecht.nl).
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een “natte handtekening” en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht  
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie  
Postbus 80300  
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

**Let op:** het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland  
Sector bestuursrecht  
Postbus 16005  
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op [www.rechtspraak.nl](http://www.rechtspraak.nl).



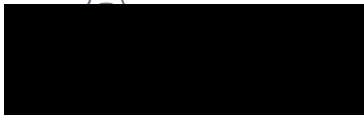
### 3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via [servicebureau@provincie-utrecht.nl](mailto:servicebureau@provincie-utrecht.nl) en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Utrecht,  
namens hen,



Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap  
Domein Landelijke Leefomgeving

## **Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing**

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

### **1.1 Algemeen**

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht ([servicebureau@provincie-utrecht.nl](mailto:servicebureau@provincie-utrecht.nl) of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

### **1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden**

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
  - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op [www.rudutrecht.nl](http://www.rudutrecht.nl). Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) via [handhaving-wnb@rudutrecht.nl](mailto:handhaving-wnb@rudutrecht.nl) of 030 702 33 00.

### **1.3 Tijdens de werkzaamheden**

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en

compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De alternatieve tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis moeten een binnenmaat hebben van tenminste 50 centimeter hoog en 20 tot 30 centimeter breed, en kunnen enkellaags of meerlaags zijn.
12. Alle potentiële verblijfplaatsen die worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden, moeten ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen voordat de werkzaamheden gestart worden.
13. Het ongeschikt maken van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en omliggende potentiële verblijfplaatsen dient uitgevoerd te worden in de actieve periode en buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, deze periode loopt van 1 oktober tot 31 oktober of van 15 april tot 15 mei. Mochten de weersomstandigheden tot 31 oktober niet voldoende geschikt zijn, dan kan bij uitzondering het ongeschikt maken ook uitgesteld worden tot en met de eerste week van november.
14. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakt verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. Dit dient te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen. Het controleren van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd na vier aaneengesloten nachten, waarin het tenminste twee dagen bij zonsondergang en zonsopkomst een temperatuur van minimaal 10 graden is geweest in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en harde wind).
15. De permanente compensatie moet bestaan uit gekoppelde inbouwstenen, een combinatie van kasten met één invliegopening telt als één verblijfplaats. De plaatsing van de inbouwstenen moet voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden in het dan vigerende Kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12.

#### **1.4 Na afloop van de werkzaamheden**

16. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op [www.rudutrecht.nl](http://www.rudutrecht.nl). Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

## **Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen**

### **2 Mitigerende maatregelen**

Om negatieve effecten te verzachten, te voorkomen en/of functies te herstellen zijn mitigerende maatregelen benodigd. Deze maatregelen worden per soort beschreven.

#### **2.1 Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis**

##### **Ongeschikt maken vleermuisverblijfplaatsen**

'Exclusion flaps' zorgen ervoor dat vleermuizen nog wel het gebouw uit kunnen, maar middels het afdichten van de aanwezige openingen met weringsborstels, rondschuim of ander materiaal kunnen vleermuis de bebouwing niet meer betreden. De voorzieningen worden minimaal 3 aaneengesloten dagen ingezet. Er wordt expliciet geen gebruik gemaakt van folie, netten of perschuim.

##### **Controlebezoek voorafgaand aan renovatie**

Tussen het ongeschikt maken en de uitvoering van de renovatie wordt met een controlebezoek uitgesloten dat er vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn. Het controlebezoek wordt uitgevoerd bij een avondbezoek vanaf zonsondergang of bij een ochtendbezoek tot zonsopkomst.

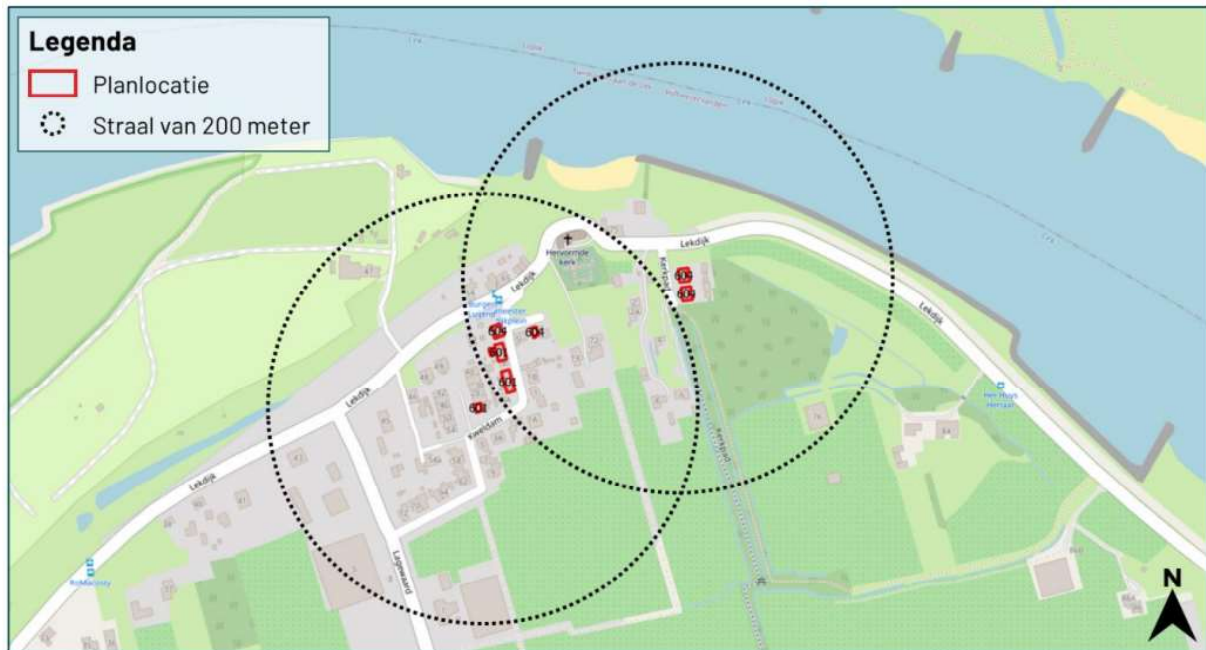
##### **Realiseren tijdelijke alternatieve voorzieningen**

Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden er voor de vleermuizen tijdelijke alternatieve voorzieningen getroffen om de periode tussen het ontoegankelijk of ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen en het realiseren van de permanente alternatieve voorzieningen (hoofdstuk 4) te overbruggen. In totaal worden er 32 vleermuiskasten geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving (figuur 2.1). Deze voorzieningen zijn bewezen effectief. De vleermuiskasten worden op een voor de vleermuis geschikte plek aangebracht.

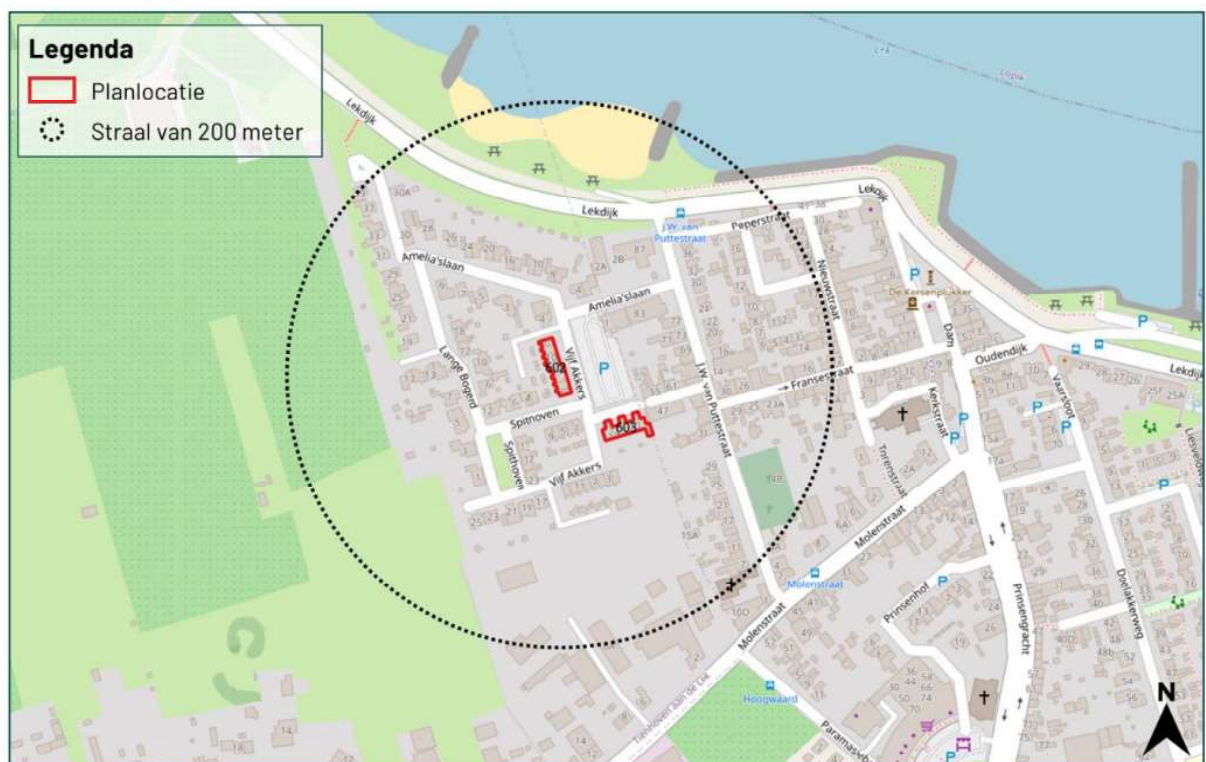
Voor gewone dwergvleermuizen geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden (zomerverblijfplaats), 6 maanden (paarverblijfplaats) voor de gewone dwergvleermuis en 1 maand voor een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis.

Voor het onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten na afloop van de renovatie dient weer de minimale gewenningsperiode in acht te worden genomen. Bij het plaatsen van de tijdelijke vleermuiskasten gelden de volgende voorwaarden (BIJ12, 2017):

- per weggenomen vleermuisverblijfplaats worden minimaal 4 alternatieve vleermuiskasten geplaatst;
- de vleermuiskasten worden op verschillende oriëntaties aangeboden;
- maximale afstand van 200 meter van de huidige vleermuisverblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
- op minimaal 3 m hoogte en met vrije in- en uitvliegroute;
- voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring van kunstmatig licht;
- zo veel mogelijk buiten bekende paarterritoria van andere vleermuizen.



**Figuur 2.1** De tijdelijke vleermuiskasten dienen binnen een straal van 200 meter van de oorspronkelijke locaties geplaatst te worden. Voor deze complexen dienen er in totaal  $(5 \times 4 =)$  20 gevelkasten geplaatst te worden.

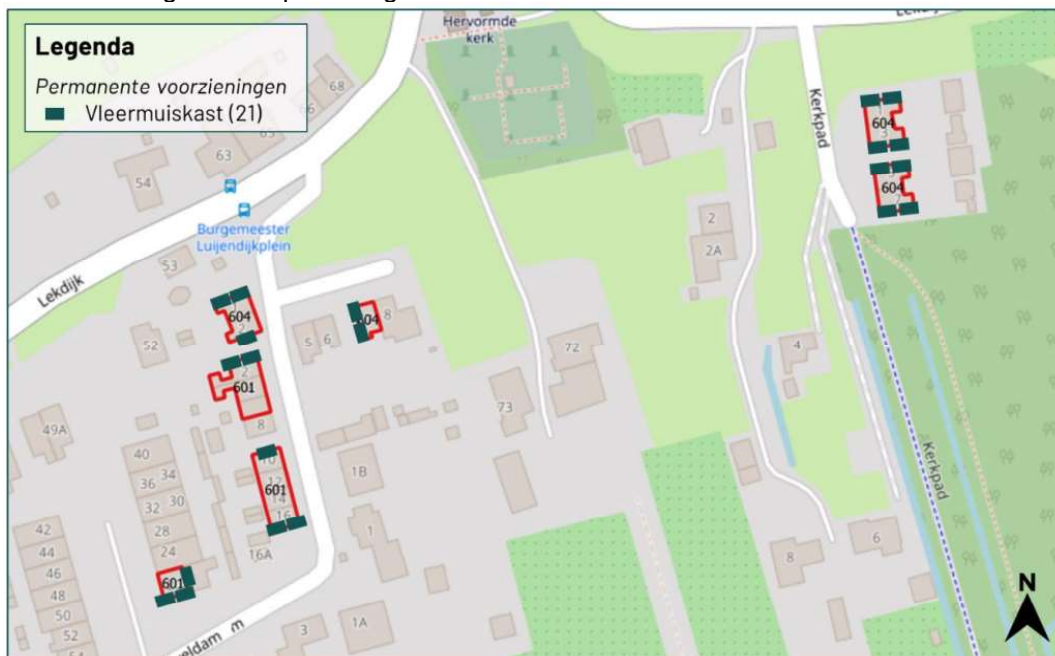


**Figuur 2.2** De tijdelijke vleermuiskasten dienen binnen een straal van 200 meter van de oorspronkelijke locaties geplaatst te worden. Voor deze complexen dienen er in totaal  $(2 \times 4 =)$  8 gevelkasten geplaatst te worden.

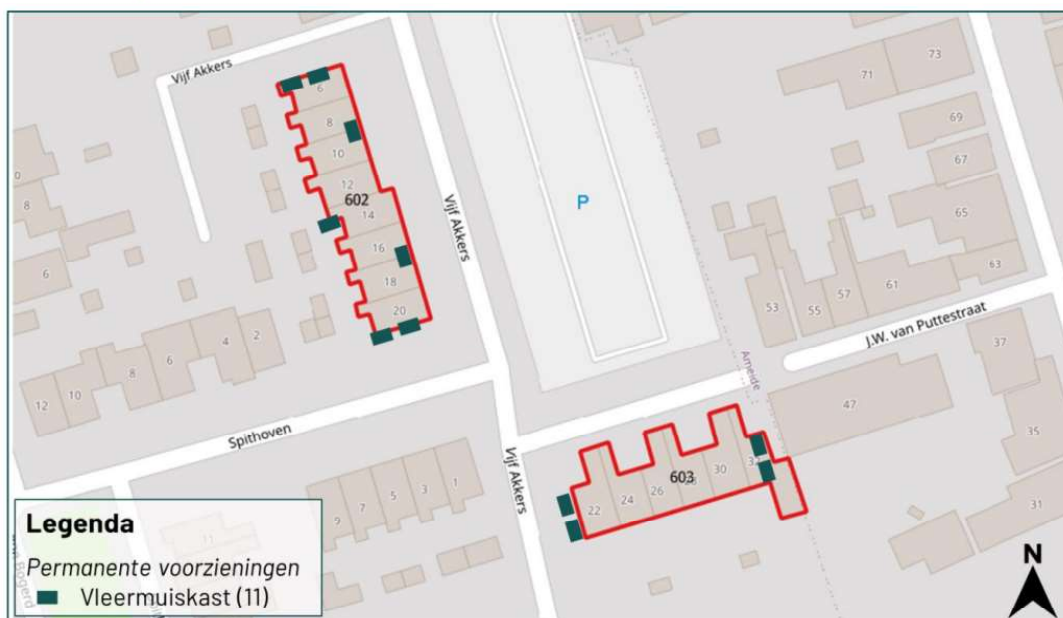
Op Vijf Akkers 5 zijn 2 verblijfplaatsen aangetroffen, binnen de complexen weergegeven in Figuur 2.2 moeten 12 alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd worden.

### Realiseren permanente voorzieningen

Voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis worden de alternatieve voorzieningen gerealiseerd in de gevels. Hier worden in totaal worden er 32 vleermuisinbouwstenen (type VivaraPro IB VL 06) ingebouwd in de gevels van de te renoveren woningen. De locaties zijn conform de kaart in figuur 4.3. Deze voorzieningen zijn bewezen effectief. De vleermuisinbouwstenen worden op een voor de vleermuis geschikte plek aangebracht.



Figuur 2.3 Voorgestelde locaties voor de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Indien blijkt dat de inbouwstenen bouwtechnisch niet ingebouwd kunnen worden, zal in overleg met de ter zake deskundige een andere locatie uitgekozen worden.



Figuur 2.4 Voorgestelde locaties voor de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Indien blijkt dat de inbouwstenen bouwtechnisch niet ingebouwd kunnen worden, zal in overleg met de ter zake deskundige een andere locatie uitgekozen worden.

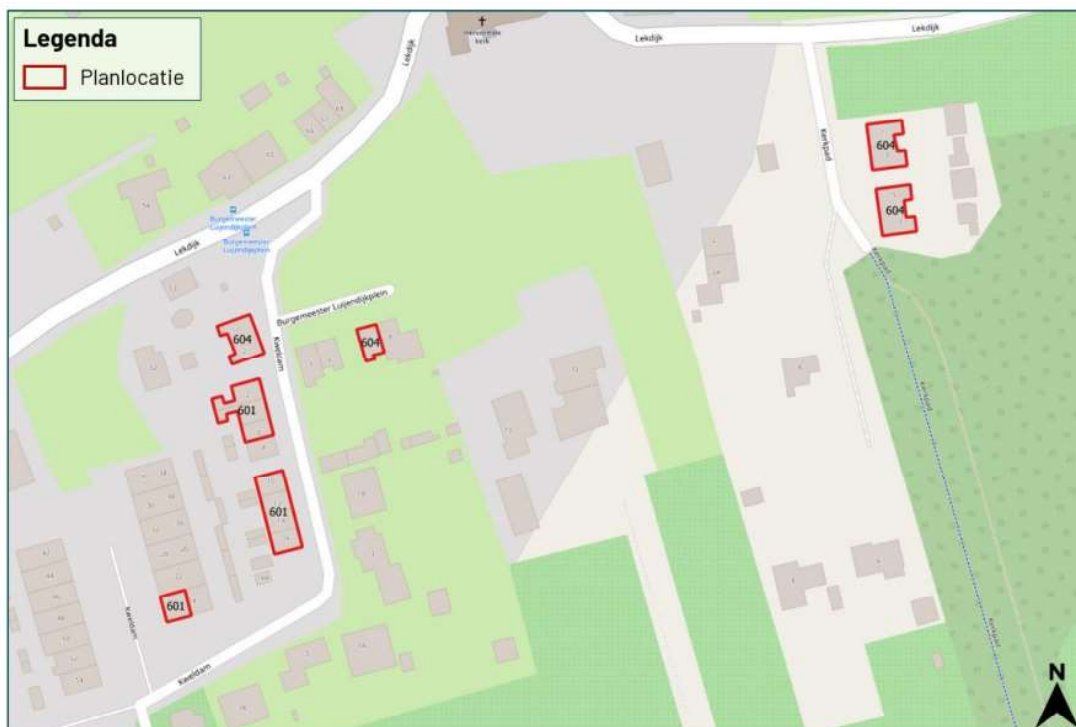




*Figuur 2.5 Voorgestelde locatie van de inbouwsteen IB VL 06 voor de locatie aan de Kweldam 20 te Tienhoven aan de Lek. Voor elke kopgevel geldt dat er maatwerk nodig is waar de inbouwsteen ingemetseld dient te worden. Bij voorkeur worden de inbouwstenen op verschillende hoogtes en locaties in de gevel verwerkt.*

Bron: "Mitigatieplan renovatie Vijf Akkers, Kweldam e.o. te Tienhoven aan de Lek Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming Complex 601, 602, 603 en 604" van 23 maart 2023

### Bijlage 3: Locatie plangebied



Figuur 1.1 De complexen 601 en 604 zijn gelegen aan de Kweldam, Burgemeester Luijendijkplein en Kerkpad. Alle complexen zijn gelegen in Tienhoven aan de Lek.



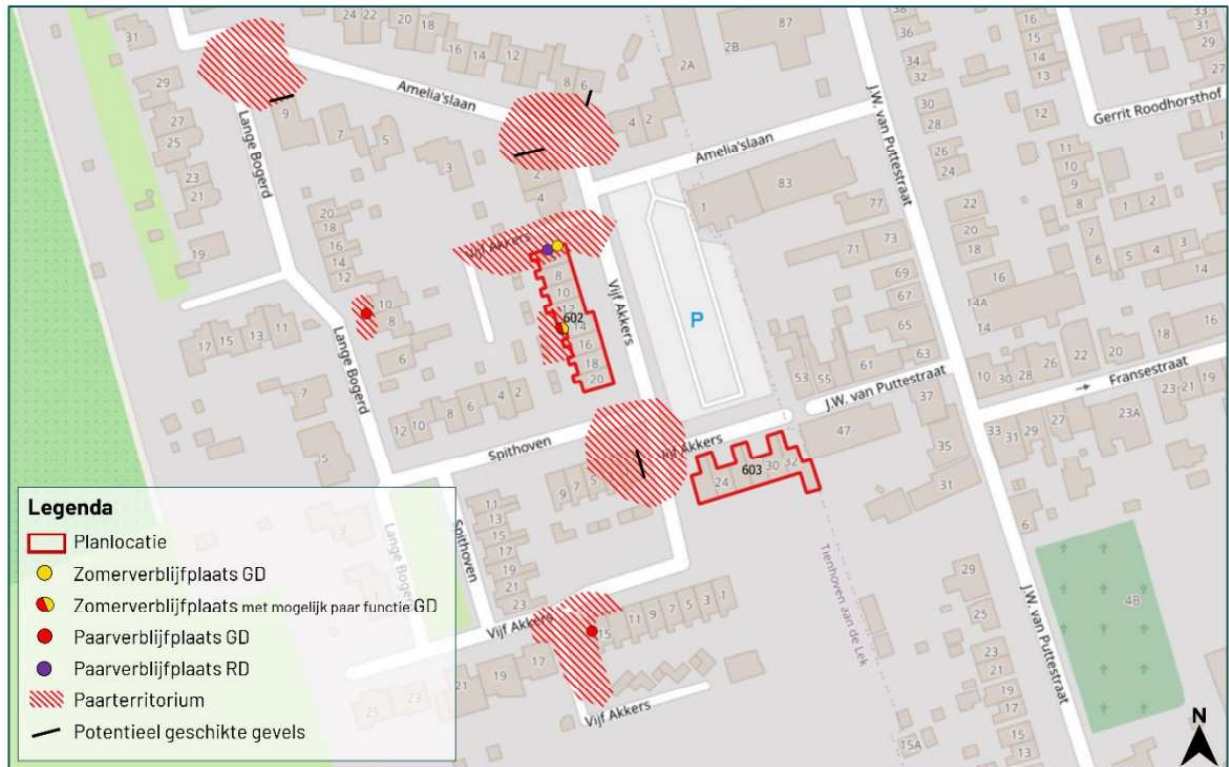
Figuur 1.2 De complexen 602 en 603 zijn gelegen aan de Vijf Akkers 6 t/m 20 en 22 t/m 32 (even) . Alle complexen zijn gelegen in Tienhoven aan de Lek.

Bron: "Mitigatieplan renovatie Vijf Akkers, Kweldam e.o. te Tienhoven aan de Lek Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming Complex 601, 602, 603 en 604" van 23 maart 2023



#### Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Bron: "Aanvullend onderzoek ecologie Vijf Akkers 6-32 te Tienhoven aan de Lek Aanvullend onderzoek naar



Figuur 3.1 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.



Figuur 3.2 Enkele locaties van de vleermuisverblijfplaatsen. Links onder een kantpan buiten de planlocatie en rechts tussen een daklijst binnen de planlocatie.

vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming Complex 602 en 603" van 5 augustus 2022



Figuur 3.1 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.



Figuur 3.2 Links: De zomerverblijfplaats aan de Kweldam 2. De waarneming betrof uitvliegende gewone dwergvleermuizen onder de dakgoot. Rechts: De paarverblijfplaats aan het Kerkpad 3. De waarneming betrof een roepende ruige dwergvleermuis onder de vijfde kantpan.

Bron: "Aanvullend onderzoek ecologie Kweldam e.o. te Tienhoven aan de Lek Aanvullend onderzoek naar vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming Complex 601 en 604" van 12 augustus 2022